

Szerkesztési Iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap elküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.

Volánszám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egym évre ----- 12 br.
Félévre ----- 6 .
Negyedévre ----- 3 .
Egy hóra ----- 1 .
— Egyes szám ára 4 br. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Hirdetési módok

vezér- és újságokhoz küldetnek

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 36. szám.

Hétfő, február 15.

A vásott gyermek.

Nagybecskerek, február 15.

(yl) Az események a Keleten rohamosan követik egymást. A maczedoniai lázadás kitör és a görög hadihajók, görög matrózok és török katonák között előfordult véres eset következtében bombázzák Kaneát, a krétai kikötő várost. Ha ezek a nyugtalanító hírek valóban bizonyulnak, úgy a helyzet Törökországban lényegesen átalakult, az eddiginél sokkal nyugtalanítóbb képet mutat.

Maczedónia a török közigazgatási szervezetben nem létező geográfiai fogalom. Albánok, bolgárok, szerbek, görögök és czinczárók lakják; Erisz almája az összes balkánfélszigeti nemzetiségeknek, s ennek folytán állandó tanyája a különböző országokból összecsendült izgatottnak, a kik egyedül a török gyűlöletében értenek egyet, de azontul nemzetiség szerint halálos ellenségei egymásnak. A talaj itten teljesen előkészített a lázadásra; ez iránt kétség nincsen; a görögök befolyása különösen a déli vidéken igen erős, szervezetük igen jó, senkit meg nem lepne tehát, ha krétai vállalkozásukat azzal kombinálnák, hogy a szikrát beledobják a maczedoniai puskapros hordóba.

Az még esetleg beszéd tárgyát képezheti, hogy Törökország talán belenyugodnék Kréta elvesztésébe. Maczedoniáért azonban az utolsó emberig harcolni fog a török, mert hiszen ennek elvesztése egyértelmű a török birodalom bukásával Európában. Ha tehát igaz, hogy a görög komolyan megkezdte itt a lázadást, ez azt jelenti, hogy küszöbön áll az élet-halál küzdelem a két népfaj között, a melyeknek mindegyike a maga részére kívánja az uralmat. De erre a körülményre nézve éppen úgy megvárandók a további jelenté-

sek, mint arra nézve, hogy mi történik Kanea előtt. György herceg vakmerősége túllép minden határt, ha olyan kihívóan provokálja az összeütközést. Nem akarjuk az események által könnyen megczáfolható optimista szerepét játszani; sőt inkább tudjuk, hogy úgy Krétán, mint Maczedóniában annyira élére állított a helyzet, hogy ott is, itt is mindenféle incidensre el lehetünk készülve. Másrészt azonban az is köztudomású, hogy a Keleten mennyire nehéz, sokszor majdnem lehetetlen ellenőrizni a hírek hitelességét; a mire különösen figyelmeztetjük olvasóinkat, mert egyideig valószínűleg csapatostul fognak érkezni a megdöbbentő jelentések.

A görögök elbizakodott magaviseletében, valljuk meg az igazat, Európa jó részét bűnös. Görögország születésétől kezdve hozzászólt az elkényeztetett gyermek kellemetes szerepéhez. A görög szabadságharcot a hatalmasságok hivatalos bizalmatlansággal nézték ugyan, hanem azért általános európai lelkesedés és rokonszenv kísérte a Byron által költői gloriával körülfont küzdelmet, francia csapatok állították meg moreai pusztító utjában Mehemed Alit és orosz-angol flotta semmisítette meg Navarinnál a török hajóssereget. Angolország 1863-ban nagylelkűen odaajándékozta Görögországnak a joniai szigeteket; 1881-ben a hatalmak azzal jutalmazták meg Görögország békebontó kísérletét, hogy megszerezték részére Thessaliát és Epirusz déli vidékeit, majdnem 14.000 km²-t; 1885-ben újból fegyverkezett Görögország, a mikor a hatalmasságok erős pressziója tartotta vissza a török háborútól, a mi ugyancsak hálát érdemelne részéről, mert ez a mérközés szomorú napokat hozott volna reája. Végül 1893-ban a külföldi hitelezők súlyos megkárosításá-

val Görögország beszüntette államadóssági kötelezettségeinek teljesítését, és Európa ezt is elnézte becézgetett kedvencének.

Ilyen előzmények után nem csoda, ha a görögök megint biznak jóakaratu barátaikban, és elbizakodottságukkal koczkára teszik hazájuk sorsát, sőt Európa békéjét is veszélyeztetik. Ugy gondoljuk azonban, hogy ez alkalommal csalódnifognak. A hatalmasságok végre is megunták a vásott gyermek rakoncátlanokását és nem hajlandók eltérni, hogy épen az az ország, a mely ugyszólván mindenét Európa jóakarátának köszöni, most komolyzavart idézen elő.

Bármi történjék Maczedoniában, bármi történjék Krétán, az a határozott, világos nyilatkozat, a melylyel Bánffy Dezső br. a képviselőház szombati ülésén felelt Kossuth Ferencz interpellációjára, mindentűt azt a megnyugvást fogja kelteni, hogy a görögtűz elszigetelésére az emberileg kiszámítható intézkedések megtörténtek. Mert mi szükséges a helyzet megértéséhez? A hatalmasságok magatartásának ismerése. Ebben a tekintetben pedig Bánffy Dezső bárónak éppen olyan rövid, mint tartalmas kijelentése semmi kétséget nem hagy fenn, a mikor föntartás nélkül konstataálja egyrészt, hogy a görög kormány által folyamatba tett eljárás az összes nagyhatalmak tanácsai ellenére történik; másrészt, hogy a kívánsága az összes nagyhatalmaknak együtt, egyértelműleg az, hogy a Keleten a béke és nyugalom, valamint a status quo meg ne zavartassék és együttes diplomáciai törekvésük folyamatba van téve az iránt, hogy ennek szem előtt tartásával a Keleten s így Krétában is minden további komplikáció mellőzhető legyen.

Annak a ténynek hivatalos megállapítása, hogy a hatalmasságok egyértelmű

A „TORONTÁL” tárczája.

Panasz.

A kertünk alján most is ott áll
Mint óriás, a vén dífa,
En kimegyek naponta hozzá,
De te nem láttad még azóta.

Kérgébe véstük a nevünket,
Hogy majd e két név nőjön nagyra.
Tán fájt e vágás vén szívének,
De még sem lobbant föl haragra.

A sok levél csak összesüggött,
A szél mondott titkos meséket. . .
Hallgattuk némán, szivszorulva,
Ha madár szelte át a léget.

. . . Hogy mi jött aztán, meg se mondom.
A két név összefolyt a kérgen
S mi bucsú nélkül széjjel váltunk
S nem láttuk egymást réges régen.

Ha szóltak rólad jó barátok,
Szívemben támadt háláéneket
S megvédtél, bár nem szeretsz már,
Ha ócsároltak ellenségeket.

Te voltál lelkem örök álma,
Soha valóság, mindig álom
S bár a valót már nem kerestem,
Óh ime önként megtalálom.

Már minden ember, minden gyermek,
Elhozza hírül: „ó menyasszony!”
. . . Foszlány már úgy is az én lelkem,
Belőle bárki hadd szakaszozon.

Panaszra mentem le a kertbe,
— Már hó takarta a vidéket —
Csak megrázkódott a dífa,
De semmiképen meg nem értett.

Czarina Szilárd.

A jövő század bálja.

— Fantazmagória. —

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

A jövő században nagyon sok fogalom anachronismussá válik: így a „kvadrop” is. Nem gorombáskodnak falusi goromba ruhatárosok, egy-két béli boxerben sem lesz részünk, nem segít köszvényesekké lenni a ruhatári légvonal. A jövő század bálzója a belépti jeggyel egyidejűleg kulcsot kap, mely számmal van ellátva, kinyitván az ajtót, talál fogasokat, s egy gomb megnyomására tüneményesen eltűnik, a mostani tánczokat, a nemzeti szempontból kegyeletesen megtartott csárdást kivéve, nem ismerik. A mostani francia négyes kolonjaihoz hasonló figurák között fognak sétálni s ezt fogják táncznak hívni. Nem maga a gymnastikai mozgás, mint inkább a közbeeső látványosságok miatt lesz a mulatság igen népszerű. Az elektrotechnikának csodái fogják ugyanis kápráztatni.

Ugyanis a férfiak gomblyukaiban vegyileg előállított illatos rózsá virit, melynek közepén egy villanygomb lesz, a tánczfigurákhoz a rendezők e vagy rózsából fognak pazar fényt, a szívárvány minden színében adni. A villanylámpák ernyői szerint a társaságra különféle színek verődnek. Azok a mamák, akik sárga irigységben szenvednek valamely béli sérelem miatt, asokra fejedelmi karminat fog lövelni az elektromos lámpa; aztán a petrezselyem árulás gyötrelmeit is megenyhíti a tapintatos rendező, mert a hol a petrezselyem áruló hölgy ül, azt egyszerűen kis időre eltünteti vagy a fény

teljes megvonásával, vagy a sülyesztők alkalmazásával.

Feltétlenül a sülyesztőket fogják alkalmazni a betolakodott jövevények ellen. Erdekes látványosság lesz a virágosó, a melyet az elektromos-magnetizmussal produkálnak, ugyanis a főrendező megnyomja időnként a rendezői főjelvénye gombját s akkor a bálteremben mindenfelől vegyileg készített rózsák ugranak le drótszálakon, ezt annyiszor lehetne ismételni, a hányszor csak kell.

Erdekes lesz a buffet, magában a bálteremben, ugyanis még a mult századból átörökölt azt a neveletlen tempót, hogy a táncos mulatozás közben így kiált föl, karját emelgetvén: „Soh’se halunk meg!” Ezt a szokást ugyanis a jövő század is átveszi, de praktikus módon. Ugyanis a karemelgetés akkor történik, mikor az elektromos-magnetizmus alkalmazásával azé majolika ibriket ugranak le drótokon és benne a—koszt. A XX ik század praktikus orvosi kiválóan fogják ajánlani a táncs közben való emésztést s így elterjed a tánczközben való kedélyes lakmározás, az olvasó el is találhatja már, hogy a gyakori karemelékek voltaképpen az ibriket tartalmának kiürítéséért lesznek.

A jövő lapjai aztán azt is megírják, hogy Jolán kinek az ajkáról harapott le — cseressnyét.

De azért nem kell aggodni, less akkor is szünóra. Amde azt az idegek renesszánsának nevezhetünk, mert úgy a férfiak, mint a nők külön termekben a maguk podegrás végtagjait Brázay féle sósborasesszel fogják kenegetni, mint melynek a jövő században még renomirtabb neve lesz.

Erdekesek lesznek a hangversenyekkel összekötött farsangi esték. A közönség a mint a jövő Leonkevallót, Wagnert, vagy Dankó Pistáját fogja kívánni, bevissik a legkötelesebb fonogra-

A hivatalos melléklet 33. számával

összetartása a görög agresszió ártalmatlanná tételére is érintetlenül fennáll, a legnagyobb fontossággal bír a jelen pillanatban, mert egyedül ez az összetartás és egyértelműség biztosíthatja Európát azon veszedelem ellen, hogy a keleti események káros visszahatást ne gyakoroljanak világrészünk békéjére. Bánffy Dezső báró szombati külpolitikai nyilatkozata ismét méltó vala a magyar országgyűléshez, annál inkább, mert majdnem ugyanakkor történt, a mikor Hanotaux, a francia köztársaság külügyminisztere kijelentette, hogy nem ad semmiféle fölvilágosítást a keleti diplomáciai akcióról.

A néptanítókhoz.

Hasonczimű cikk visszhangjával.

— Egy néptanítótól. —

Nagybecskerek, február 15.

E lap egyik közelmúlt számában a „néptanítókhoz“ cím alatt egy cikk látott napvilágot, mely specialiter a megyei tanítósághoz volt ugyan intézve, de a sorain átvonuló szelleme, mely a néptanítói hivatást kellő szinben festette, általános beoszlásra emelte a cikket, s ép azért megérdemli, hogy mi néptanítók méltányolva a benne feltalálható eszméket, az általa megpendített ügy szolgálatába szegődjünk.

Mert kevesen vannak, kik a néptanító hivatását a maga egyszerűségében fölfogni s kellően méltányolni tudják; és különösen gyéren találunk a felsőbb körökben olyanokat, kik hivatásunk fontosságát, munkánk és tövises pályánk fáradságait kellően megbecsülve, társadalmi állásunk emelésén lendítenének.

A nép elismeri tanítója érdemeit, meg is becsüli a derék tanítót; — s mint cikkíró is jól megjegyezte: „bizalommal viseltetik gyermeke tanítójához“ — de általános ügyünk érdekében mitsem tehet, mert hiányzik nála a szellem és az állás nivója, melylyel befolyását érvényesíthetné.

A magasabb állásu, a vezetésre hivatott közegek volnának hivatva a tanító tekintélyét, társadalmi állását a kornak megfelelő színvonalra emelni.

Örömmel üdvözlöm ezért én, mint szerény tanító s azt hiszem velem megyénk összes tanítósága a cikk íróját, kinek megnyilatkozása bizonyára mindnyájunkban ama meggyőződést

fokat s akár a kölni dóm zenés miséjét is meghallgathatja a publikum. Saját zene nem lesz, mert ha a Kajászó-szentmihályi kaszinó megrendeli a gentry kaszinó bandáját s tökéletes telefon készültekkel épp úgy bokázik Kajászón Dr. Sajó Aladár, mucsai körorvos, mint a gentry kaszinó aranyifjúsága Strabenyiczky ur.

A tánczban a legnagyobb szabadelvűség diadalmaskodik s hogy egy nemzetiség táncza sem lesz elnyomva, jele, hogy a Dalai Láma udvari szőlői és kedves tánczpieszt fognak képezni.

Manapság a rendezőségnek legtöbb gondot a tánczrend okoz. Milyen bájos és milyen szupertilis legyen. A papirluxus a tánczrendben meg fog szünni. Ezután a hölgyek minden bálra ék szert kapnak: aluminiumból, melyet piroxylinnel tesznek izzóvá. Nincs az a gyémánt, a mely ennek ragyogását túltenné. Es olcsóbb lesz az aluminiium a jövő században, mint most a papír.

A hölgy aztán álmotagon szól oda a tánczosának:

— Hát láttad-e pajtás mi a legközelebbi táncz? Csatlód csak le, kériek a karpereczemet, ennek belső kerületében megolvashatod.

Csak még azt nem merem megjósolni, hogy ha akár a hölgy, akár a férfi szerelmének villanyos árama kevés lenne, a kívánt szerelmi villanyosságot mesterségesen lehetne pótolni. Tesszem mily pompás és előnyös dolog lenne, ha a jövő Zirsabellái, tapasztalván, miként a férfi lassan ereszkedik az óhajtott szerelmi valóságba, nemcsak a szemének ingerlő villany-szikráival, de valami magikus erővel is előidézhetné az óhajtott vallomást, hogy az elektro magnetizmus rózsaszínű fényében megerecsesse a jövő század leányainak komoly majd rózsás mondását.

— Uram! En hiszem, hogy a közös hástartás egyenlegének elérése érdekében a pontos számadatokat megszerelte. Az ügyletet a magam részéről is megkötni vélem. Különben — be séljen a mamával.

Echó.

fokozta, mely szerint megyénk intelligenciájának közügyeink vezetői át vannak hatva a tanítói hivatás fontosságától és hogy annak a társadalmi életben is számbavehető ténykedést tulajdonítanak.

Üdvözlöm főként azért, mert bennünket néptanítókat olyan faktoroknak tart, kik szabadon cselekszenek és oldhatnak meg közhasznú kérdéseket.

Megpróbált türelmünket, elismert buzgal munkát emítve egyenesen tőlünk vár támogatást a cikkek írója egy oly intézményhez, melynek közgazdasági s erkölcsi hasznát kétségbe vonni nem lehet.

„... Ha néptanítóink jelzett hivatásukat fel nem fogják, úgy félek, hogy a vármegyei központi hitelszövetkezet megalakításával kitzított cél fokozatosan is csak hosszú idő múltán fog megvalósulni...“ mondja többek között a jelzett cikk.

Minket kér fel az eszme felkarolására, mert jól tudja, hogy a tanító már hivatásánál fogva is tud leereszkedni a néphez és az ő nyelvén — szívből tud beszélni, ami az indolens elemeket leghathatósabbán viszi meggyőződésre.

Általában nagy horderejűek a cikkekben foglalt eszmék mireánk, torontáli néptanítókra, mert karunk tekintélyének emelése, hivatásunk megbecsülésének sugallatából íródtak mértékadó helyről.

Ép azért — mert illetékes helyről meggyőződtem, hogy latba veszik működésünket — mutassuk meg, Torontál néptanítói, hogy nem csalatoznak bennünk, valahányszor minket becsülve, állásunkat emelve hozzánk fordulnak szellemi s erkölcsi támogatásért.

Karoljuk fel a megyei központi hitelszövetkezet ügyét; munkáljunk közre a közseégeinkben állítandó szövetkezetek megalakításánál s mutassuk meg, ami másoknak nagy nehezen, vagy éppen nem, az nekünk, a nép tanítóinak sikerülni fog. Annival is inkább tegyük meg, mert ha ebbeli működésünket siker koronázza, csakis saját magunknak — a néptanítói — állásnak szerzünk újabb érdemet, amely ismét egy kö volna ama nagy épülethez, melyből összes ügyeink megoldását reméljük.

Tartsunk előadásokat, világosítsuk fel a népet a szövetkezet humánus céljairól, osszassuk el kételyeit, növeljük bizalmát avval, hogy tehetőségünkhöz képest mi is jegyzünk, jó példával előljárva, egy két részletet. Ha kell, álljunk élére az ügynek, vegyük kezünkbe a dolgot.

Szívelejük meg a létesítendő intézmény intencióját, humánus voltát; áldozunk időt, fáradságot, ha, kell érte, mert ez irányban kifejtett tetteink gyümölcse saját tekintélyünk emelése lesz úgy felfelé, mint a mieink — a nép — között, mely idővel ezen intézet hasznos, kimagasló voltát mindenestre be fogja látni.

Föl tehát tette! — ne maradjon a hozzánk intézett felhívás s a belénk helyezett bizalom nyilvánulása csak „pusztán elhangzott“ szózat! — ld.

HIREK.

Tájékoztató.

Febr. 20. Polgári bál.
Február 22. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Febr. 25. Pinczér egyet bálja.
Febr. 27. Maskil el Doil álarczosbálja.
Márczius 1. Olvasóköri estély.
Márczius 15. Üzágazgatási bizottság.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

Közgyűlések.

Febr. 21. d. u. 3 ó. Nagybecsk. Kerékpár-Egyet.
Febr. 23. d. u. 4. ó. N.-Beckereki szőnyeggyár részvényt.
Febr. 25. d. u. 10 ó. Kis-Zombori Segélyegylet s Hitelszövet.
Február 28. d. u. 3 ó. A nagybecsk. takaré- és előlegezés. társulata az osz.-magy. első általános tisztv. egyt.
Márcs. 1. d. u. 4 ó. Első délmagy. gépgyár r. t. felsz. alatt
Márcs. 2. Lászföldi új tak. és előlegezési szövetkezet.

— A szabadkai törvényszék elnöke. A hivatalos lap szombati száma közli, hogy ő Felcsége Fornszek Bélát, a szegedi tabla bíróját, kire Nagybecskereken is sokan emlékeznek még, kinevezte a szabadkai törvényszék elnökévé.

— Uj anyakönyvvezető. A m. kir. belügyminiszter a pancsovai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé Tóth Tivadart ökleveles jegyzőt nevezte ki és őt a házassági

anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— A szegedi hírlapírók estélye várakozáson felül sikerült. A színház zsufolásig megtelt előkelő közönséggel, a mely mindvégig megmaradt a legpompásabb hangulatban. A legnagyobb hatást az „Eleven Ujság“ idézte elő, a melyben Szeged összes szép hölgyei szerepeltek. Az estélyen énekelt Nocker János egyházi karnagyunk is, kiről a következőket olvassuk a szegedi lapokban:

Szegedi Híradó: Ezután Nocker János ur gyönyörködtetett a Stefanidesz karmester dirigálta Faust-Cavatínával. Szívesen adjuk számára a m. kir. operaházhoz — ahová szerződési ajánlatot kapott — elismerésünket utlevélül.

Szegedi Napló: A második szakasz első számát Nocker János ur énekelőadása töltötte be. A fiatal énekes szépen csengő, magas tenorhanggal rendelkezik, amelyet az operaház intézősége most képeztet ki, hogy majd a saját színpadán érvényesíthesse. Nocker ur Gounod Faust Cavatínáját énekelte igen szépen. Mag is tapsolták érte.

— A nagybecskereki magyar olvasókör felbuzdulva az eddigi sikereken, elhatározta, hogy az idei farsangban rendez még egy mulatságot. Az estély márczius hó 1 én lesz megtartva; a részletes programot legközelebb közöljük. A rendezőség a meghívókat már a napokban küldi szét.

— Népiszkolák államosítása Nagyszentmiklóson. Szerb-Nagyszentmiklós község képviselőtestülete f. hó 12 én délután 3 órakor tartott közgyűlésében tárgyalta Jakobi Isidor képviselőtestületi tag azon indítványát, hogy a község járuljon a közoktatásügyi miniszterhez a felekezeti népiszkolák államosítása iránt. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag magáévá tette, elhatározva, hogy felir a miniszterhez s kéri a felekezeti népiszkolák államosítását, a maga részéről egyuttal 5000 frt hozzájárulást szavazván meg. A közgyűlés határozata a községben általános melegegédést szült s végre hiszik, hogy a hatféle felekezeti iskola egyenlőten tautervének egyformává tétele, valamint a sok iskolába nem járó tanköteles gyermek elhelyezése ezzel a lehetőség stádiumába jutott.

— A pancsovai rendőrség szaporítása. A th. bizottság tegnapelőtt megtartott közgyűlésében Rónay Jenő főispán előterjesztésére hosszú és élénk vita után szótöbbséggel a városi rendőrséget 6 emberrel szaporította.

— A nagybecskereki kereskedő ifjak egylete a napokban tartotta meg rendes évi közgyűlését, mely alkalommal a tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök Weisz Isidor, alelnök Gróf Vilmos, titkár Lassner Pal, pénztáros Zimmerer Győző, jegyző Feldheim Alfréd, ellenőr Stern Sándor, gondnok Tietze Jenő, könyvtárnok Deutsch Márton. Dr. Pollák Viktor ajánlatára végül a közgyűlés Kuriänder Imre volt elnöknek, Novák J. C. alelnöknek és Hollaender titkárnak eddigi eredménydus működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— A polgári asztaltársaság, mely szegénysorsu munkás emberekből áll és azt a humánus célt tűzte ki magának, hogy szegény gyermekeket a téli időre ellát ruhával, — szombaton este sikerült tánczestélyt rendezett a Schmidt-féle vendéglőben, melynek tiszta jövedelme 22 frt. A mulatságon, mely reggelig tartott, jelen voltak:

A s z o n y o k: Salweter Ferencné, Weiterschan Péterné, Marschal Jánosné, Stréff Mátyásné, Biró N.-né, Lemmer Ferencné, öv. Schmidt Jánosné, Maul Jánosné, Oszusaki Andrásné, Petrovits Pálné, Havranekné, Jendricsekné, Szücs Jánosné stb. stb.

Leányok: Szücs nővérek, Gaby Mariska, Szotrel nővérek, Max Róza, Jendricsek Hilda, Gräfl Mariska, Strauss Anna, Harnecker Emma, Feketits Éva, Csáby nővérek, Christ nővérek, Mollitor Mariska.

— Czibil és katona. Egy pancsovai lapban olvassuk: A „3 Jäger“ korszámában fényes „Gesellschaftball“-t rendeztek, a mikor a katonaság és czibilek között véres verekedésre került a dolog. Mintegy 25 közöshadseregbeli katona rontott kemény szóváltás után a mulatozó német legényekre és a panganeókkal alaposan összeszurkáltak többeket Fucsek J. lakatoslegény, akire katonák foga legjobban fáj, 5 fejszéből vérezve csakis az ablakon át menekülhetett. Több katona azonban még az utcán is üldözte.

— Mérgezés. Nagyszentmiklósról írják: A héten a Berta-sorban levő lakásban szerencsétlenül megmérgezte magát egy fiatal alig 17 éves szerb menyecske, ki csak nem rég ment férjhez. Allapota teljesen reménytelen, s talán mire e sorok napvilágot látnak, már alighanem meg is szűnt élni. Tettének okát nem tudják.

— Színészet a megyében. Gáspár Jenő vidéki színigazgatónak ugyancsak bámulatos lehet a kitartása, vagy nem bánjuk, mondjuk az ambíciója. Egyik községből a másikba vándorol társulatával s egymásután rendezi az előadásokat — mindenütt üres ház előtt. Olvasóink emlékeznek még a zombolyai szezonra, a mikor a legnagyobb nyomorúságban éltek s most legutóbb a lelkes módosi közönség pártfogása mellett haltak meg majdnem éhen... De immár véget ért a módosi szezon is és epilógként csak egy három soros hír maradt hátra a „Módos és Vidéke”-ben. Egy három soros hír az egész, de nem lehet elolvasni annélkül, hogy az ember szívét el ne fogja a szájalom, a részvét a nyomorúságos helyzetben élő vidéki színészek iránt.

— Köszönet-nyilvánítás. Gáspár Jenő és társulata legmelyebb köszönetét fejezi ki a n. é. közönség azon részének, mely kegyes adományával lehetővé tette a tisztességes távoztatást. Hódoló tisztelettel Gáspár Jenő és társulata.

Ennyi csupán az egész epilóg, a melyhez nem kell valami bő részletes kommentár, mert megérti mindenki, hogy mit jelent az, ha egy szintársulat rászorul a gyűjtésre, hogy tisztességesen távozhassék a városból.

— Álarczosbál. Az önkéntes tűzoltók álarczos bálja, mely szombaton este folyt le a nagybecskereki színházban, fényesen sikerült. A közönség szórakoztatásáról a rendezőség s különösen Pflock Nándor titkár gondoskodott s az egyes felvonulások nagy hatást értek el. A mulatság, mely csak a kora hajnali órákban ért véget, mindvégig kedélyes és vig volt. A négyeseket pedig 30—40 pár táncolta. A díszta jövedelem meghaladja a 400 frtot.

— Új díjszabás a tor. h. 6. vasutakon. A torontáli helyi érdekű vasutak Párdány Zombolyai vonalának megnyitása óta érvényes helyi személy- és podgyász díjszabás, valamint a helyi díjszabás II. rész gyors- és teherárak szállítására f. évi március hó 31-ikével a szállítási adó kötelezettség beállta következtében érvényen kívül helyeztetik és helyettük 1897. évi április hó 1-ével új díjszabások fognak hatályba lépni, mely díjszabások annak idején a torontáli h. é. v. üzletigazgatóságánál, valamint ezen vasut összes állomásain megrendelhetők lesznek.

— A délvidéki szini szövetség. Lugosról írják lapunknak, hogy Peterdi Sándor szintársulata ma fejezi be az ottani szini idényt és holnap már Fehértemplomra utazik tizenegy előadásra. A szövetség utolsó városa Versecsless, a hol körülbelül már április elején kezdik meg az előadásokat.

— Igazi csavargó. Török Kanissáról jelentik, hogy a csókai csendőrség a frigy puszta veszedelmes csavargót tartóztatott le, a szegedi főkapitány távirati megkeresésére, Csordás Antal fiatal legény személyében. Csordás Antal a napokban Szegeden járt, a hol Süveg Simon kúbekházi parasztember megismerte rajta azt a kékbelt, amit tőle a minap ellopott; mire azonban a rendőrségnél jelentést tett, Csordás elmentekült. Csordás Kúbekházán leányezés ürügye alatt betért Süveghez, előadván, hogy a házában lakó cselédleányt feleségül akarja venni, egyúttal Süvegtől szállást kért. A kora hajnali órákban astán a ládát feltörvén, az ujlötzet kékbeltel meg szökött. A csendőrség előtt elbeszélte az egy szerű napszamos legény, hogy már nyolc hó nap óta csavargó a megyében s hogy ezen idő alatt furfanggal, vakmerőséggel 12 rendbeli többnyire betöréses lopást követett el, a nélkül, hogy a rendőrség valahol csak megszólította volna Csordást, a csendőrség bekísérte a török-kanissai járásbíróshoz, a hol vizsgálati fogságba helyezték.

— A szeged-karlovai h. 6. vasut építő fővállalata folyó hó 21-én Török Kanissán tánc estélyt rendez. A rendkívül díszes és izléses meghívó, amelyen egy alagútból kirobogó mozdony látható, egyúttal belépti jegyül is szolgál és másra át nem ruházható.

— Új cigaretták. Nemcsak a szivarosoknak, hanem a cigarettázóknak is meghosszabbították a köselő március. Egyik dohány-újság közli ugyanis azt az örvendetes hírt, hogy az új és olcsó virginiaiak mellett új cigarettákat is hoz forgalomba a dohányjövédéki központi igazgatóság. Az új cigaretták két krajczárjával lesznek kaphatók minden trafikban. Azt is írja az illető újság, hogy a különlegességi cigarettákból több fajtát átadnak a közönséges forgalomba végeladás végett.

Irodalom és művészet.

* Magyarország ujjászületése. Az Atheneum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tizkötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) hatodik kötetét technikai okokból megszakították és a most közrebocsajtott 93, 94, 95. füzetekkel megkezdtek a IX. kötetet, a melynek címe „A nemzeti államalkotás” (1815—1848) Irja Ballagi Géza. Most egy ideig ezt a kötetet folytatják, később pedig visszatérnek a VI. kötet folytatására, úgy, hogy az V. VI. és IX. köteteket még ebben az évben teljesen befejezik. Ballagi Géza remekül megírt korrajza révén azt a nagy korszakot tárja fel előttünk eseményeiben és a szereplő államférfiak működésének részletes leírásában, midőn a magyar nemzetnek egy részről jogait, nemzeti és állami önállóságát kellett védelmeznie az abszolút hatalommal szemben, másrésztől folytatnia kellett az államépítést az egységes nemzeti alakulás megkezdett munkáját. Az alkotmányos élet megsemmisítésére irányuló reakció ismeretése után Ballagi Géza a közgazdasági életet, majd a vármegyék küzdelme tismerteti, midőn azok valóban az alkotmánybástyáinak bizonyultak. Ezek a füzetek tele vannak Magyarországot megújodásának, ujjászületésének eseményeire vonatkozó igen becses képekkel. Mindjárt a bevezető sorokhoz van mellékelve az aktori események legivalóbb központjának, Kossuth Lajosnak 1843-iki arcképe, A Tiszaszabályozás kezdeményezői szövetsége levelének hasonmása, továbbá „Teleki József gróf” arcképe Barabás Miklós olajfestménye után; „Buda 1810-iki látkepe” Raussmann egykorú rajza után; „Wesselényi Miklós báró Földváry Gáborhoz az Akadémia megalapításáról szóló levelének” hasonmása; „A lánchíd” képe építése korából, a budai hídfő akkori képével; a „Pesti vásár a század első felében” stb. Minden héten meg fog jelenni egy-egy füzet. Ara 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetés: negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 40 kr.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 15-én.)

Budapest, febr. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma megkezdte a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását, melynél Semsey László azt indítványozza, hogy a szegényebb földművesek részére kisebb földparcellák bérbe adassanak.

Rosenberg Gyula a gabona ár-alakulásairól szól; mire Tallián Béla jelentkezett szólásra, ki beszédjében a szociális kérdéssel foglalkozik és óvást tesz az ellen, mintha ő a szocialisztikus mozgalmaknak szuronnyal való elnyomását ajánlotta volna.

A jobboldal helyeslései közt elmondott beszéd után a vitát holnapra halasztották.

Háboru előtt.

Budapest, február 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Neue Freie Presse” jelenti egy konstantinápolyi sürgöny alapján, hogy az összes nagyhatalmak elhatározták, miszerint a hadihajók legénységét Krétán partra szállítják.

A tőzsdéről.

Budapest, febr. 15. (A nbecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza őszire 7.34—35, buza tavaszra 7.72—74, buza május juniusra 7.70—72, tengeri juniusra 3.81—83, zab 6.04—06, repeze 10.90—11. Buzában a kínálat lanyha, forgalom 80.000 mm., az árak alacsonyok.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

As adómentességnek a torontáli helyi érdekű vasuton való megszűnése következtében az osztrák magyar vasuti kotelék díjszabás II. rész 3. füzetében a 32—33. és 68—69. lapokon,

valamint IV. rész 1. füzetében a 16—17 és 42—43. lapokon foglalt s a torontáli helyi érdekű vasutra vonatkozó díjtételek folyó évi április hó 1-én érvényen kívül helyeztetnek s egyelőre új díjtételekkel nem pótolttanak.

Budapest, 1897. február havában.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős

Mayer Rezső.

Hirdetések.

Torontáli helyi érdekű vasutak üzletigazgatóság.

1198/897. szám.

219—1.1

Pályázati hirdetmény.

A torontáli helyi érdekű vasutak üzletigazgatóságának gépgyárában egy 1600 korona fizetés és 400 korona lakbérrel javadalmazott gépészmérnök gyakornoki állás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Az ezen állásra pályázók felhivatnak, hogy képességüket és eddigi foglalkozásukat beigazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat a torontáli helyi érdekű vasutak üzletigazgatóságához (Nagybecskerekereken) folyó évi március hó 31-ig betejeszszék.

Ezen állásra pályázóktól a nagyméltóságú közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszterium 1888. évi február 3-án kelt 4334. számú szabályrendelete alapján feltétlen megkivántatik a következő elengedhetlen kellékek bírása:

- a) magyar állampolgárság;
- b) a magyar nyelv szóban és írásban való tökéletes bírása;
- c) 18-ik életév betöltése és
- d) feddhetlen erkölcsi előélet, továbbá, hogy a budapesti vagy valamely külföldi műegyetemet sikerrel befejezte.

Véglegesítés akkor fog történni, ha a budapesti kir. József műegyetemen oklevelet nyert, illetőleg, ha külföldön megszerzett mérnöki oklevél a budapesti József műegyetem által szabályszerűleg honosított.

N.-Becserekereken, 1897. február 9-én.

Az üzletigazgatóság.

294. szám b. v. 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróshoz 6404. polg. 1896. számú végzése által Kolb Ágoston bécsi cég mint felülfoglaltató végrehajtó javára Bulov Milán kumáni lakos ellen 85 frt tőke, ennek 1896. év február hó 11. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 22 frt 81 kr perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 420 frtra becsült 4 ló, 2 kocsi, lószerszám, birka, sertés és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1151. polg. 1897. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Kumánon községhezánál leendő eszközlésére 1897. évi márcz. hó 8-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegy-zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt T.-Becsén, 1897. évi február hó 12-ik napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

229—1.1

1149. szám kig. 1897.

216-21

Hirdetmény.

Az 1880. évi XXVII. t.-cz. 13. §-a értelmében felhivatnak Nagybecskerek városában tartózkodó valamennyi hadmentességi díj kötelesek, akár itteni illetősé-
güek, akár nem, miszerint az idézett törvény szakaszában körülírt köteles bejelentéseiknek reájuk, esetleg a család-
főre 1896. évben kivetett egyenes adó összegének hiteles kimutatása mellett (az adókönyvecske előmutatá-
sával) folyó 1897. évi február hó 28. napjáig a városi adóhivatalban annál is inkább te-
gyenek eleget, mert ellenkező esetben ezen mulasztás az idézett törvény 20. §-ában ki-
szabott pénzbírság, esetleg megfelelő el-
zárási büntetés alá esik.

Figyelmeztetnek a hadmentességi díj kötelesek ezuttal arra is, hogy azok, kik Nagybecskerek városán kívül adóval meg-
róva nincsenek, vallomásaikat tollba mondhatják; azok pedig, kik egyenes adót más községben is vagy közvetlen a m. kir. adóhivatalnál fizetnek, vallomásaikat az illető községi előjáróság, illetve a m. kir. adóhivatalnál megerősíteni tartoznak; végre, hogy egy család-
fő, kinek több haddij köteles családtagja van, a külön-külön leendő bejelentésben ezen körülményt jelezni tar-
tozik.

Nagybecskerek, 1897. február 8-án.

Dr. Grandjean József
polgármester.

1146. szám. 1897.

225-3.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésben levő Grabác községi szülész-
nöi állásnak választás utján betöltésére pályázatot hirdetek és felhívom mind-
azokat, a kik ezen állást elnyerni óhaj-
tják, hogy szülész-
nöi oklevéllel szabá-
lyszerűen felszerelt kérvényüket hozzám 1897. évi márczius hó 10-éig betej-
rezzék, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A községi szülész-
nöi állás évi 90 frt és 1 frt szülési esetenkénti látogatási díj-
jal van összekötve.

Zombolyán, 1897. évi február hó 9-én.

Fóris,
főszolgabíró.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Folyó évi április hó 1-ével vasut-
vonalaink szállítási adó kötelezettség alá
esvén, van szerencsénk a nagyérdemű
közönség becses tudomására hozni, hogy
ezen időponttal jelenlegi összes díj-
szabásaink hatályon kívül helyeztetnek, és
helyettük a törvényes szállítási adóval
felemelt, új személy és áru díj-
szabások lépnek életbe.

Nagybecskerek, 1897. február hó.

Az üzletigazgatóság.

223-3.2

543. kg. sz. 897.

Basahid község előjárósága.

Arverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága részéről
ezennel közhírré tétetik, hogy a község
tulajdonát képező közlegelő f. évi február
hó 20-án d. e. 9 órakor árverés utján ha-
szonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 6000 frt; az egyéb fel-
tételtek Basahid község jegyzői hivatalánál
betekintethők.

Basahidon, 1897. február hó 10. én.

Szávics,
jegyző.

217-2.2

P. Rimszky,
bíró.

◆ Telefon 35. szám ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányákból.

28-28.14

Hirdetmény.

A zágrábi főszékesegyházi káptalan bérbe adja Torontálmegyében fekvő „Módosi“ uradalmát 12 évre, 1898. október hó 1-től 1910. évi október hó 1-éig.

A részletes feltételek megtekinthetők a nevezett főkáptalan dékáni irodájában Zágrábban Kaptol hsz 27. hétköznapokon 10—12 óráig délelőtt, ugy szintén a káptalani ellenőrnél Módoson.

Bérelni szándékozók felhivatnak, hogy a zágrábi főszékesegyházi káptalannak 1897. évi augusztus hó 1-éig zárt ajánlatukat 30.000 frtnyi bánatpénzzel ellátva adják be. A bánatpénz készpénzben, vagy osztrák, avagy magyar államkötvényekben — külön nyugta ellen — adandó át a zárt ajánlattal egyidejűleg. Ajánlattevő ajánlatához anyagi viszonyairól szóló bizonyítványt minden esetre csatoljon.

Ezen 30.000 frtnyi bánatpénz elnyerőnek letétbe helyezendő kauczió-
jába fog beszámíttatni, az esetleges hiány az elnyerő által pótlendő lesz,
míglen az esetleges többlet visszaadatik neki.

A főszékesegyházi káptalan fenntartja magának azt a jogot, hogy ajánlattevők közt azt választhatja bérlőnek, kiben a káptalan úgy vagyoniilag, mint erkölcsileg a legtöbb biztosítékot találni véli.

A főszékesegyházi káptalan az általa elfogadott ajánlatról az ajánlattevőt azonnal értesíteni fogja oly felhívással, hogy az illető a bérleti szerződést ezen felhívás vétele napjától számítandó 8 napon belül aláírja, mit ha elmulasztana, bánatpénzét a főszékesegyházi káptalan javára elveszti és elfogadott ajánlata ezen nyolcz napon túl tárgytalanná válik.

227-11.1

Alkalmi vétel!**Egy 45 lóerejű gőzmalom,**

magasnyomású Stabil-géppel,

teljesen felszerelve malomberendezéssel együtt [egy 21-es a) sz. Ganz-féle hengerkerék, 3 pár 42 h. malomkerék] szabad kézből azonnal eladó, vagy több évre bérbeadó. — Továbbá eladó egy 10 lóerejű

ut-egyengető gép,

valamint egy kukorica-morzsoló (Ruston Proctor és Clayton & Schuttleworth-féle). — Bővebb értesítést ad

KUSZING PÉTER,

224-8.2

Tor.-Ozora (Uzdin).